

ka n. n. stabiliteediaegadel üsna tavaliseks nähiseks, kui kultuuriliselt ei tammuta ühel kohal. Ja sellepärast võib ikka leiduda isikuid ning rühmi, kes üldisest kriisist kaevlevad aastast aastasse. Objektiivsemale jälgijale ei või aga siiski märgatamatuks jääda, et tänapäev ka ideoloogiate vaheldumine toimub tihedamini ja järsemini kui muidu, mingi nüüdisaega eriliselt iseloomustava „närvilisusega“. Esineb üha sagedamini sündmusi ühiskondlikus ja isiklikus elus, mille sisimad tõukejõud jäävad varjatuiks ja mille tõttu ka sündmused ise muutuvad meile arusaamatuiks. Mõne uue ideoloogia järsk esilekerkimine ja üllatav paisumine, vanu ideoloogiaid juhtinud isikute tähistevahetused üleöö jne., kõiges selles leidub palju säärast, mis jätab „motiveeritamatu teo“ mulje. Ja selliste „motiveeritamatute tegude“ erakordne rohkus tänapäeval ongi just see, mis õigustab majandusliku kriisi kõrval juttu tegema ka vaimsest kriisist.

Religioosne ja ideoloogiline elu.

Meie valitsevat luteri kirikut 1933. a. on selle juhtkonda kuuluvad isikud ise võrrelnud pillirooga, mida Issand pole veel katki murdnud, ja suitseva tahiga, mida pole veel kustutatud. Kriisiga luterlikus teoloogias, puudustega kiriku organisatsiooni alal ja rahva usulise tunde langusega on püütud seletada raskusi meie suurima kiriku elus. Mis puutub teoloogia kriisi, siis on meie osa selle tekkimises, kuid ka meil tehtud katsed selle lahendamiseks nii vähesed, et selle juures lähemalt peatuda on asjatu. Kuid küsimus usutunde langusest kannab kaheldamatult suures